

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Міжнародна економіка»
вибіркових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Облік і аудит

Харків 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2022 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу Харківського
національного університету
внутрішніх справ
Протокол від 22.08..2022 № 1

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2022 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління, протокол від 15.08.2022 № 1

Розробники:

1. викладач циклової комісії економіки та управління, к.п.н., спеціаліст вищої категорії, викладач – методист, Носач І.В.
2. викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Бондарець О.М.

Рецензенти:

1. Єфременко А.Г – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Кременчуцького інституту ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»;
2. Харченко М.В. – кандидат економічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач – методист, старший викладач циклової комісії економіки та управління КЛК ХНУВС.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» складена відповідно до освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти («Облік і аудит» зі спеціальності 071 Облік і оподаткування).

Навчальна дисципліна «Міжнародна економіка» – це одна із нормативних професійно-орієнтованих дисциплін підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система міжнародних економічних відносин, що складаються між національними економіками країн світу в умовах глобалізації.

Міждисциплінарні зв'язки: базується на вивченні таких дисциплін, як «Політична економія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Історія економіки та економічної думки», «Економіка підприємства». На вказаний курс спирається викладання наступних дисциплін: «Державне регулювання економіки», «Регіональна економіка», «Маркетинг».

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

1. Інтернаціоналізація економічного розвитку.
2. Середовище міжнародної економічної діяльності.
3. Глобалізація та економічний розвиток.
4. Сучасна міжнародна торгівля.
5. Міжнародна мобільність капіталу.
6. Міжнародні кредитні відносини.
7. Міжнародна трудова міграція.
8. Світова валютна система.
9. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс.
10. Міжнародна економічна інтеграція.
11. Міжнародна економічна політика України.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» є формування теоретичних знань, умінь та практичних навичок у галузі міжнародної економіки, форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин та міжнародної торгівельної діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» є вивчення сутності міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку, методів аналізу політико-правового, економічного, соціально-культурного середовища та інфраструктури міжнародної економічної діяльності; набуття знань про регулювання міжнародних економічних відносин, правила міжнародної торгівлі, міжнародну валютну систему, методологію міжнародних розрахунків, процеси міжнародної економічної інтеграції; набуття вмінь використовувати одержані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності підприємств України.

1.3. Згідно з освітньою програмою здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- сутність міжнародної економічної системи,
- закономірності міжнародної економічної діяльності,
- поняття міжнародного інвестування,
- сутність міжнародної валютної системи,
- причини та наслідки міжнародної регіональної інтеграції,
- сутність та переваги глобалізації економічного розвитку,
- правила міжнародної торгівлі;
- значення міжнародного кредиту для розвитку міжнародної економічної системи.

вміти:

- визначати і розраховувати основні показники з міжнародної економіки та міжнародної торгівлі;
- приймати якісні рішення в зовнішньоекономічній діяльності підприємств.

1.4. Форма підсумкового контролю (залік).

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години / 4 кредити ECTS.

1.5. Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-11	Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій
Фахові компетентності (ФК)	ФК-9	Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Тема №1. Інтернаціоналізація економічного розвитку.

Міжнародний поділ праці як основа розвитку міжнародних економічних відносин. Світовий ринок. Світове господарство та міжнародна мобільність факторів виробництва. Інтернаціоналізація господарської діяльності. Міжнародна економіка та її структура.

Тема №2. Середовище міжнародної економічної діяльності.

Середовище міжнародних економічних відносин. Функціональні взаємозв'язки у міжнародній економіці. Класифікація країн в міжнародній економіці.

Тема №3. Глобалізація та економічний розвиток.

Поняття, основні чинники та форми прояву економічної глобалізації. Соціально-економічні ефекти глобалізації. Сутність та моделі економічного розвитку країн.

Тема №4. Сучасна міжнародна торгівля.

Суть та показники міжнародної торгівлі. Теорії міжнародної торгівлі. Форми здійснення експортно-імпортних та товарообмінних операцій у міжнародній торгівлі. Організація діяльності міжнародних товарних ринків. Особливості міжнародної торгівлі послугами. Зовнішньоторговельна політика: суть та інструменти. Регулювання торгівлі на міжнародному ринку.

Тема №5. Міжнародна мобільність капіталу.

Міжнародна мобільність капіталу: суть, етапи і фактори розвитку. Форми міжнародного руху капіталу. Цілі та економічні ефекти міжнародної мобільності капіталу. Діяльність міжнародних фінансово-кредитних організацій.

Тема №6. Міжнародні кредитні відносини.

Міжнародний кредит та його роль у світовій економіці. Форми міжнародного кредиту. Види кредитних операцій на світовому ринку капіталів. Міжнародні валютно-кредитні та фінансові організації.

Тема №7. Міжнародна міграція робочої сили.

Суть та види міжнародної міграції робочої сили. Економічні ефекти міжнародної трудової міграції. Тенденції розвитку міжнародного ринку робочої сили. Регулювання міграційних процесів.

Тема №8. Світова валютна система.

Суть міжнародних валютних відносин. Види валютних систем. Валютні курси. Котирування валют. Конвертованість валют. Еволюція валютної системи. Валютні ринки та валютні операції. Міжнародні валютні розрахунки. Валютна політика держави.

Тема №9. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс.

Суть та структура платіжного балансу. Способи балансування сальдо платіжного балансу. Методи регулювання платіжного балансу. Фактори, що впливають на платіжний баланс.

Тема №10. Міжнародна економічна інтеграція.

Суть, передумови та цілі економічної інтеграції. Етапи економічної інтеграції. Статичні та динамічні ефекти економічної інтеграції. Регіональні інтеграційні об'єднання.

Тема №11. Міжнародна економічна політика України.

Поняття зовнішньоекономічної політики та її види. Зовнішньоторгові режими та їх характеристика. Механізм реалізації зовнішньоекономічної політики. Формування стратегічних переваг зовнішньоекономічної політики України.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна література:

1. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 22.04.1993р. № 3125-ХІІ (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
2. Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / І.В. Амеліна, Т.Л. Попова, С.В. Владимиров. – К.: ЦУЛ, 2013.
3. Гронтковська Г.Е. Міжнародна економіка: Навч. Посібник / Г.Е. Гронтковська – К.: ЦУЛ, 2014.
4. Дергачова В.В., О. М. Згуровський, І.М. Манаєнко Міжнародні економічні відносини: практикум: навч. посіб. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 80 с.
5. Задоя А.О. Міжнародна економіка: Навч. Підручник / А.О. Задоя - К.: Центр навчальної літератури, 2012.
6. Козак Ю.Г. Міжнародні економічні відносини: Навч. посібник / Ю.Г.Козак, Н.С.Логвінова, О.В. Захарченко, Є.В.Кравченко – К.: Центр навчальної літератури, 2012.
7. Патики Н.І. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / Н.І. Патики - К.: Центр навчальної літератури, 2014.

Допоміжна література:

8. Антофій Н.М. Міжнародна економіка: посібник / Н.М. Антофій, О.В. Булюк, С.В. Фомішин – ОЛДІ- ПЛЮС, 2013.
9. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: навч. посібник / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвинова, Т. Sporek, J. Szoltisek, О.В. Захарченко, С.Н. Лебедева – Київ - Катівце.: Центр учбової літератури, 2014.
10. Фомішин С.В. Міжнародна економіка: посібник / С.В. Фомішин, М.В. Гудзь, А.П. Румянцев –Новий Світ, 2014.
11. Чернега О.Б. Міжнародна економічна діяльність України: Посібник / О.Б. Чернега – ТОВ «Східний видавничий дом», 2014.
12. Чернега О.Б. Міжнародні стратегії економічного розвитку: Посібник / О.Б. Чернега – Магнолія - 2006, 2014.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

13. Офіційний портал Верховної Ради України: Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
14. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua

4. Засоби оцінювання здобувачів вищої освіти

Питання для підсумкового контролю (залік):

1. Міжнародний поділ праці як основа розвитку міжнародних економічних відносин.

2. Світовий ринок.
3. Світове господарство та міжнародна мобільність факторів виробництва. Інтернаціоналізація господарської діяльності.
4. Міжнародна економіка та її структура.
5. Середовище міжнародних економічних відносин.
6. Функціональні взаємозв'язки у міжнародній економіці.
7. Класифікація країн в міжнародній економіці.
8. Поняття, основні чинники та форми прояву економічної глобалізації.
9. Соціально-економічні ефекти глобалізації.
10. Сутність та моделі економічного розвитку країн.
11. Суть та показники міжнародної торгівлі.
12. Теорії міжнародної торгівлі.
13. Форми здійснення експортно-імпортних та товарообмінних операцій у міжнародній торгівлі.
14. Організація діяльності міжнародних товарних ринків.
15. Особливості міжнародної торгівлі послугами.
16. Зовнішньоторговельна політика: суть та інструменти.
17. Регулювання торгівлі на міжнародному ринку.
18. Міжнародна мобільність капіталу: суть, етапи і фактори розвитку.
19. Форми міжнародного руху капіталу.
20. Цілі та економічні ефекти міжнародної мобільності капіталу.
21. Діяльність міжнародних фінансово-кредитних організацій.
22. Міжнародний кредит та його роль у світовій економіці.
23. Форми міжнародного кредиту.
24. Види кредитних операцій на світовому ринку капіталів.
25. Міжнародні валютно-кредитні та фінансові організації.
26. Суть та види міжнародної міграції робочої сили.
27. Економічні ефекти міжнародної трудової міграції.
28. Тенденції розвитку міжнародного ринку робочої сили.
29. Регулювання міграційних процесів.
30. Суть міжнародних валютних відносин.
31. Види валютних систем.
32. Валютні курси.
33. Котирування валют.
34. Конвертованість валют.
35. Еволюція валютної системи.
36. Валютні ринки та валютні операції.
37. Міжнародні валютні розрахунки.
38. Валютна політика держави.
39. Суть та структура платіжного балансу.
40. Способи балансування сальдо платіжного балансу.
41. Методи регулювання платіжного балансу.
42. Фактори, що впливають на платіжний баланс.
43. Суть, передумови та цілі економічної інтеграції.
44. Етапи економічної інтеграції.
45. Статичні та динамічні ефекти економічної інтеграції.

46. Регіональні інтеграційні об'єднання.
47. Поняття зовнішньоекономічної політики та її види.
48. Зовнішньоторгові режими та їх характеристика.
49. Механізм реалізації зовнішньоекономічної політики.
50. Формування стратегічних переваг зовнішньоекономічної політики України.